

15 tips vid köp av digital kompaktkamera

Har du svårt att förstå alla tekniska data för olika kameramodeller?
Vad som är bra och vad som är dåligt.
Vad som är viktigt och vad som är mindre viktigt.

Här får du lite hjälp att reda ut begreppen.

1. Upplösning

Det krävs 2 megapixel för att göra en bra papperskopia i storlek 10x15 cm (2 megapixel ger en 6 megabyte (MB) stor bildfil). Om du vill förstora eller beskära bilder (räkna med att det blir aktuellt när du börjar bli "varm i kläderna") så behöver du fler megapixel.

4-5 megapixel är mer än tillräckligt om du tänker fota till familjealbumet och göra en och annan förstoring att sätta på byrån. Tänk på att ju mer megapixel - desto färre bilder ryms på minneskortet.

2. Objektiv

Kan anges "4,8 - 13,5mm, vilket motsvarar 36-102mm på 35mm kamera". Kan låta kryptiskt, men det är med hjälp av den senare sifferuppgiften (36-102mm) du kan jämföra olika kameror. Den lägsta siffran är vidvinkel (du får med mest av omgivningen) och den högsta siffran teleläge (lite som en kikare).

Gillar du att fota vid stora släkträffar är det bra med en vidvinkel under 37 mm, gillar du att fota vilda djur är det bra med så hög telesiffra som möjligt.

3. Ljusstyrka

Kan anges "2,8-3,5". 2,8 anger största bländare vid vidvinkel, 3,5 avser teleläget. Ju lägre värde desto lättare att undvika skakiga bilder. Det innebär också att du kan fota i dunklare miljöer (bra vintertid och inomhus) innan kameran behöver koppla på blixten. Högt värde ökar risken för skakningsoskärpa, framförallt vid tele-fotografering.

4. Optisk zoom

Zoomning sker med hjälp av objektivet, hela bildsensorn utnyttjas för att skapa bilden. 3x är bra. Högre siffra är ännu bättre.

5. Digital zoom

Zoomning sker direkt på sensorn. Man utnyttjar bara en del av bildsensorn för att skapa bilden (ungefär som att delförstora från ett negativ). Ju mer man zoomar på sensorn, desto sämre blir bildkvalitén.

Om du har en dator där du i efterhand kan beskära dina bilder så ska du undvika att använda digital zoom.

6. Närgräns/Makro

Bra med kort närgräns (vilket de flesta kameror har) om du vill ta närbilder på detaljer. På många kameror fungerar makroläget endast i vidvinkel-läget. Kolla gärna var närgränsen är i tele-läget eftersom tele är idealiskt när du vill ta spännande porträttbilder.

7. Minneskort

Många kameror levereras med 16-32MB minne. Det räcker bara till en handfull bilder om du vill ha bra bildkvalitet vid utskrift på papper.

Du kommer att ta betydligt fler bilder med en digitalkamera än vad du är van med en kamera med film. Tro inte heller att du i alla lägen hinner stå och radera dåliga bilder. Räkna därför med att du måste komplettera med ett större minneskort. Ju fler megapixel kameran har desto större kort behöver du.

Viktigt även att kolla vilken typ av minneskort kameran använder eftersom priserna på kort varierar. Upptäcker du att du har för litet minneskort så går det alltid att köpa till i efterhand.

8. Optisk sökare

Den lilla sökaren (kikhålet) upptill på kameran. Bra om den finns, men räkna med att du i huvudsak kommer att använda bildskärmen för att se vad du fotograferar.

9. Bildskärm

Bra ju större den är. Här kan det även skilja i kvalitet mellan olika kameror, t ex hur lätt det är att se bilden i starkt solsken. Är den vridbar så underlättar det att ta bilder i annorlunda vinklar. Bra om du gillar att ta närbilder och över huvudet på folk i trängsel.

10. Slutartider

Kan anges "4s - 1/2000". 4s = 4 sekunder. 1/2000 = en tvåtusendels sekund. Bra om kameran har ordentligt långa slutartider (exponeringstider). Det gör att du kan ta fina skymnings-/kvälls-/nattbilder med bortkopplad blix. Ska du ofta fota med långa slutartider kan du behöva ett kamerastativ.

11. Blixt

Brukar ofta bara räkna några meter. Som du förstår är lång räckvidd bättre än kort. Kolla om du kan blanda blixt och befintligt ljus (fyllnadsblixt/upplättningsblixt). Bästa bilderna får du dock om du kan lära dig att fotografera helt utan blixt.

12. Batteri

Bra med ett extra batteri. Priserna varierar och det finns ofta alternativ. Hur laddas batteriet - direktanslutning i kameran eller via en extern laddare? En liten, extern laddare innebär att du kan använda det ena batteriet medan det andra sitter på laddning.

Tänk också på att ett batteri bara kan laddas ett visst begränsat antal gånger (300-500 ggr). Utnyttja därför batteriet tills det är tomt innan du sätter det på laddning.

13. Kortläsare

Kolla gärna pris på kortläsare. Blir det mycket fotograferande (och det blir det gärna med en digitalkamera) så är det enklast med en kortläsare kontinuerligt ansluten till datorn.

14. Programvaror

Vilka program medföljer och hur "svenska" är dessa program? Utgå inte ifrån att de fungerar till en Mac om du har en sådan. Ett bra bildbehandlingsprogram är guld värt. Om du inte har tillgång till Photoshop så är Photoshop Elements ett utmärkt och prisvärt alternativ.

15. Kamerans inbyggda program

Kamerans funktioner styrs av ett inbyggt program. Hur logiskt är detta program? Är det så logiskt att du kan hitta bland programmets menyer utan att behöva ta fram manualen? Det här är svårt att läsa sig till via beskrivningar på webben, bäst är naturligtvis att få hålla i kameran och prova sig fram. Hittar du en kamera du trivs med så blir fler bilder tagna.

Sist, men inte minst - om du ofta står i hallen och funderar om du ska ta med kameran eller inte - då har du antagligen köpt en för stor kamera. Köp en kamera som du kan ta med även om du inte planerar att fotografera. Motiven kan dyka upp när du minst anar det.

Börja gärna att kolla modeller via Internet.

En bra och innehållsrik sida är <http://www.cyberphoto.se>.

Se även den engelskspråkiga webbplatsen <http://www.dpreview.com>

Skrivet av Tore 2005-04-09.